

1. **ŻAROWO**  
.....  
miejsowość  
Stargard Szczeciński  
.....  
gmina  
stargardzki  
.....  
powiat

2. Położenie obiektu.  
Na cmentarzu wiejskim,  
w zachodniej części wsi.

3. Stan zachowania.  
Stan ogólny – dobry.

4. Rodzaj materiału, wymiary w cm  
(wys. x szer. u podst. x gł.)  
Granit  
330 x 140 x 60  
Tablica – 126 x 120 x 3

5. Rodzaj obiektu, forma upamiętnienia (opis), inskrypcje pamiątkowe.

Wycięta w trzech zestawionych blokach granitu stela ustawiona na prostopadłościennym cokole i trzystopniowym podejściu od strony frontowej. Na ścianie frontowej prostokątna tablica zamknięta tympanonem i rytem Krzyża Żelaznego Schody flankowane bocznymi występami zwieńczonymi kulami.

**INSKRYPCJE**  
Na ścianie frontowej, ryte  
- na tympanonie  
„Mit Gott für König und Vaterland  
geben ihr Leben hin im Weltkriege 1914-1918  
aus der Gemeinde Saarow”  
- na tablicy w części głównej  
Musk. Erich Gadow 13.9.1914/ Gefr. Rudolf Behnke 20.9.1914/ Füs.  
Erich Wendt 26.1.1915/ Vzfw. Emil Mann 4.3.1915/ Ar... Gustav Becker  
7.4.1915/ Res. Paul Neetzel 26.4.1915/ Gren. Max Buhs 1915-05-31/  
Musk. Wilhelm Neetzel 15.6.1915/ Ldstm. Gustav Arndt 15.6.1915/  
Ldstm. Emil Gergemann 21.8.1915/ Res. Eduard Mann 2.9.1915/ Musk.  
Otto Pogrer 19.10.1915/ Kan. Emil Grosskopf 30.11.1915/ Res. Hermann  
Retzlaff 13.1.1916/ Musk. Max Münchow 28.6.1916/ Kan. Herbert Stohn  
8.9.1916/ Gren. Hugo Schwenke 19.10.1916/ Musk. Erich Maaske  
20.10.1916/ Serg. Willi Buhs 11.3.1918/ Schutze Gustav Pagel  
10.6.1918/ Füs. Hermann Oppermann 15.7.1918/ Serg. Franz Gurr  
19.7.1918/ Kan. Paul Dittmann 29.8.1918  
- na podstawie tablicy cytat z Ewangelii św. Jana  
„Niemand hat grössere Liebe denn die,  
dass er sein Leben lässt für seine Brüder.”

7. Czas powstania, autor, fundator.

1919-1939

8. Widok ogólny obiektu.





9. Zdjęcia uzupełniające.



1.



2.



3.



4.

1. Podejście do monumentu
2. Tablica inskrypcyjna
3. Zwieńczenie
4. Ściana tylna

#### 10. Dane historyczne.

Cmentarz wiejski został założony w XIX w., ma powierzchnię 0,8 ha. W 1905 r. w Żarowie mieszkały 353 osoby, w 1910 – 358.

#### 13. Uwagi, uzupełnienia.

#### 11. Lokalizacja obiektu, plan sytuacyjny.



Messtischblatt 1929, nr 2655

#### 12. Bibliografia i źródła.

Marcin Majewski, *Gmina Stargard. Zabytki powiatu stargardzkiego*, Stargard 2013

Andrzej Bierca, *Miejsca i formy upamiętnienia żołnierzy poległych w I wojnie światowej w Stargardzie i okolicach*, [w:] Stargardia, T.II, Stargard, 2002, s.223-238

Katalog zabytków powiatu stargardzkiego, T. 2, red. M. Majewski, Stargard 2010

#### 14. Data założenia karty.

05.2001, aktualizacja 11.2014

#### 15. Autor karty (opis i zdjęcia).

Kamila Wójcik  
Anna Bartczak  
Agnieszka Osiak

#### 16. Miejsce przechowywania dokumentacji

Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie